

ПОЗИТИВ

Вуле Журић

ДЕСЕТ (НЕ)СНИМЉЕНИХ ФОТОГРАФИЈА

„Неколико повољних обрћа”¹

„Пуцај, јебо те!”

Бркин херцеговачки енглески га натјера да још јаче стисне пушку и зашкљочи на оба ока. Не стиже да окине.

„Фото. Сликај!”

Брка је дрмусао младића који и трећим оком гледа без везе, готово никуда.

„Сликај га”, још једном дрекну, али овога пута дланетину не спусти на његова знојава леђа.

„Отац?” упита га, пушку спуштајући на ријетку траву.

„Мртав, јебо те. Оф корс да је дед. Дедера!”

Скину апарат са стомака који се најбрже што је могао дизао и спуштао, и пружи га брки.

Фотографски апарат. Не стомак.

„Ју ар фукинг натс?!”

Али, праштало је. Свуда наоколо.

Почело је још ујутру, сијевнуло па запуцкетало од грмова оних љешника, на другом крају ливаде.

Козе су одмах попадале, попадали су и они.

¹ Александар Тишма: ДНЕВНИК 1942-2001

Козе су, последије, ћутале, док су и они и они тамо викали једни на друге.

Покушао је да сними ту дерњаву, чак је и уперио апарат у двојицу којима се зној сливао низ адамове јабучице, али прије него што је окинуо, долетио је тешки комад и начисто их разнио.

„Јебо те!”

Брка се драо на њега.

„Који курач оћећ?”

„Курац”, исправи га комесар Црни, дишући му за врат.

Пуцало је жестоко и њих тројица се још збише. Он уз брку, а Црни уз њега.

Могао је да мрда само очима. Да је умιο, могао је да мрда и ушима. Пробао је да научи, може се рећи да је узео неколико часова код Лестера, са којим је урадио неколико бокс-мечева, углавном ништа ван смрдљивих бруклинских сала.

Сада, на небу без облакодера, могао је да види птицу. Изгледа да је то орао.

Летио је на њих.

„Пазииииии!”

Нема ко није викао. Научио је шта то треба да значи, али није му било јасно одакле треба да очекује опасност.

И брка и Црни лежали су сада потрбушке, са длановима на титовкама. И остали су, у послеподневном хладу камене ограде, лежали у сличној пози.

Дохватио је апарат, намјестио се као кад је хтио да окине Лолине сисе, оног јутра. Умјесто шамара, сатра га звук „штукe” и он баца апарат. Потрбушке, није знао шта ће с рукама.

Ухвати се за доле.

Из њега покуша да клисне хук масе са стадиона у Риму, када је на финалу свјетског првенства намјеравао да сними фудбалере, како се држе за ките у пеленгаћама, очекујући извођење слободног ударца.

Поче звиждање и страшно задрхта земља. Камење крену да кида са ограде.

Није знао зашто га ништа не погађа.

„Немамо довољно филмова за та срања”, рекао му је тада Лестер.

„Само један?”

„Ниједан. Сликај Дучеа. То ти је исто.”

„Није исто.”

„Зашто?”

„Па он је одавно извађен из гађа.”

Тишина не потраја. Тресао се од смијеха.

„Пролупо”, рече курир Врабац, када га окренуше на леђа, прљави од земље.

„И ово чудо је одсвирало своје.”
Шпанац је муљао по фото-апарату. Неки дијелови су висили.
„Сахраните га.”
Брка је имао камен у лобањи, али и он је имао разлог што не устаје. Опасност је сигурно била ту негдје.
„Лежи!” викну из свег гласића, али једино што оборише бијеху бијесни погледи. Стајали су, свако у својој обући.
„Апштен, Амер, хајд!”
„Што га, болан, Ибрахиме, швапчариш? Он је савезник.”
„Не зови ме Ибрахиме!” викну Ђозлукаш на дебелог.
„Доста, обојица!” прекиде их Шпанац и промрмља, очима стријељајући ливаду: „Имамо госте.”
Тројица брадоња са шубарама на глави прескакали су козе.
Зграби апарат из Шпанчеве руке и објективом потражи пјешаке.
Није их било.
Склони апарат и опет их угледа. Приближавали су се.
„Четници”, рече.
„Јок. Апачи.”
Био је то брка.
Како је лежао, тако се и дигао. Камен му спаде с главе, а сви забезекнуто одскочише и повикаше. Тројица брадоња потрчаше натраг, колико их опанци носе.
Опет принесе апарат лицу. **ВОЈНИЦИ ГЕНЕРАЛА МИХАЈЛОВИЋА У БИЈЕГУ.** Савршен потпис.
„Мртав”, рече и баца апарат на земљу.
„Неће моћи мртав”, рече брка и поче да се чеше по рани на потиљку.
„Ехееееееј!”
Сви су, опет, лежали.
„Ехееееееј!”
Падао је мрак.
Лестер би покушао и то да ухвати.
У Конгу, тридесет и седме, то му је и пошло за руком.
Дозивање у мраком прекривеној дунгли било је, истина, много злослутније. Били су се нашли усред рата између три племена, а онда се појавила и четврта милиција коју је, јављао је ВВС, предводио неки анархиста.
Понестајало им је свега, највише наде да ће се ујутру, на чистини у чијем су прикрајку чучали, појавити авион поштанске компаније, а Лестер му је готово наредио да му посуди апарат.
РАТНА ТАМА У УЖАСУ КОНГА!
За то црнило, Лестер је добио годишњу награду.
„Ехееееееј!” викали су отамо.
„Ехееееееј!” одговарали су на смјену Шпанац и Врабац.

Херцеговачка успаванка, помисли, свјестан да то никада не би знао правилно да изговори.

Пробудише га уходаном процедуром. Дрмусање и вика.

„Хеј, Амер!”

„Гутен Морген!”

„Ама, Ибрахиме, није ти, болан, он Швабо!”

„Не зови ме Ибрахиме!”

„Будан је.”

Био је то брка, али са брадом.

Јуче је снимио брку. Сада ће опет да га сними. **БРАДА УЖАСНЕ РАТНЕ НОЋИ.**

Сјајно!

Срање.

„Срање!” понови, кад се присјети у каквом је стању камера.

„Види, види, па овај прича нашки!”

Партизани су били видно поносни.

„Ја сам га учио”, похвали се брка и стаде до брке са брадом.

Браћа близанци.

Један комуниста, други за краља и отаџбину.

Покушали су нешто да му објасне и прво им је било смијешно што не схвата, а онда су се ипак унервозили.

„Убисте нам ђака јуче и сад нема ко да му преведе”, љутито ће брка.

„Ма, превешћу га ја”, рече брка с брадом и показа му оне лешеве коза у пољу.

„Форверц”, рече Ибрахим.

Животиње су лежале једна преко друге. На снимку из ваздуха, испало би да изводе слетску вјежбу. Кукасти крет од козјих тијела.

Прескочише камену ограду код грмова љешника. Засмрди ракија. Лешеве још нису смрдили. Нешто мање лешева него тамо, са друге стране.

Чу своје име.

Био је то Лестер.

Нису имали времена.

Лестер му објасни ситуацију, користећи хаику.

Хтио је на другу страну.

„Договор је сљедећи: остављам ти камеру и прелазим код партизана.”

„То и није неки договор, Лестер.”

„Ово и није неки рат. Ово је...”

Албум погрешно потписаних фотографија, помисли, али не рече.

У сумрак, пуцњава опет сврати у завичај.

„Пуцај!” викао је на њега брка брадоња.

Мрак их опколи, али онда мјесец крену у јуриш и освијетли поље. Забринути облаци га сустигоше и пружише му заклон.

Облаци су имали петљу.

Скупи је и он, па у једном затишју, пузајући, стиже до заспалих коза.

Намјести апарат, чекајући нов мјесечев испад.

Осјећао је да ће то бити добра фотографија. Његово ремек-дјело. За сад није стигао да смисли потпис, али права реченица ће се већ појавити. Момци који пуцају на тебе и позирају довољни су за насловну страну „Лајфа”.

И мјесец шмугну.

Прст на обарачу био је бржи. Зрно разби објектив прије него што сијевну блиц.

Таму, из грмља, прхну птица. Птичица.

Он и козе позирали су без даха.